

チャン・ソン 元ハノイ貿易大学日本語学科長への旭日小綬章 伝達式挨拶
(令和2年11月17日(火))

チャン・ソン 元ハノイ貿易大学日本語学科長、チャン・ティー・ナー 令夫人はじめご家族の皆様、ブイ・アイン・トゥアン ハノイ貿易大学長、御参列の皆様、本年5月、令和2年春の外国人叙勲において、チャン・ソン先生への旭日小綬章授与が決定されました。本日、ご家族、関係者の皆様とともに、伝達式を行えることは大変光栄です。

Kính thưa

- PGS.TS Trần Sơn, Nguyên trưởng khoa tiếng Nhật trường Đại học Ngoại thương Hà Nội và Phu nhân Bà Trần Thị Na

- Ông Bùi Anh Tuấn, Hiệu trưởng Trường Đại học Ngoại thương Hà Nội

- Thưa toàn thể Quý vị

Tháng 5 năm nay, Thầy Trần Sơn đã được quyết định trao tặng Huân chương mặt trời mọc tía sáng vàng và nơ thắt hoa hồng, Huân chương cao quý dành cho người nước ngoài đợt mùa xuân năm 2020. Hôm nay tôi rất vui mừng và vinh dự được tổ chức Lễ trao tặng cho Thầy trước sự chứng kiến của người thân trong gia đình, đồng nghiệp, sinh viên của Thầy cùng tất cả các quý vị có liên quan khác.

日本とベトナムの関係は、今最良の時を迎えています。10月には、日本の菅総理が総理大臣就任後、初の外国訪問先としてベトナムを訪問しました。各訪問先において、菅総理を暖かく迎えてくださるベトナムの皆様の姿に、大変感動いたしました。

Quan hệ giữa Nhật Bản và Việt Nam hiện đang ở giai đoạn tốt nhất. Tháng 10 năm nay, Thủ tướng Nhật Bản SUGA Yoshihide đã chọn Việt Nam là nước đi thăm đầu tiên sau khi nhậm chức Thủ tướng Nhật Bản. Tôi thực sự rất cảm động về sự đón tiếp nồng hậu của Chính phủ và nhân dân Việt Nam dành cho Thủ tướng SUGA tại mỗi nơi Ngài đến thăm.

今、両国がこのような深い友好関係で結ばれている背景には、これまで日本とベトナムをつなぎ、橋渡しをしてくださった日本語人材の存在が極めて大きく、また、そのような日本語人材の育成にご尽力されたのはチャン・ソン先生です。

Có thể nói rằng sau quan hệ hữu nghị tốt đẹp và sâu sắc giữa hai nước đó là sự đóng góp vô cùng to lớn của nguồn nhân lực biết tiếng Nhật, những nhịp cầu nối gắn liền hai nước Nhật Bản và Việt Nam cho đến ngày hôm nay. Thầy Trần Sơn chính là một trong những người đã đóng góp hết sức mình cho việc đào tạo nguồn nhân lực tiếng Nhật đó.

チャン・ソン先生の功績をご紹介します。

Sau đây, tôi xin giới thiệu với Quý vị về những thành tích đóng góp của PGS.TS Trần Sơn.

第一の功績は、ベトナムの大学における日本語教育の発展です。

1961年（昭和36年）、ハノイ貿易大学の前身であるハノイ貿易職員養成短期大学において、貿易実務者向けの日本語教育が始まりました。これは、ベトナムの高等教育機関における初めての日本語教育でした。ソン先生は、同短期大学の第一期生となり、日本語学習を開始されました。

1971年（昭和46年）には、日本語専攻が開設され、ソン先生は初代日本語学科長に就任、「日本語通訳クラス」や「貿易実務日本語」といった様々なクラスを運営されるなど、日本語教育の充実に取り組みられました。また、本日までご出席いただいている古田元夫（ふるたもとお）日越大学学長をはじめ、日本から派遣された日本人の先生方と共に、日本語教育の改善・教材作成等に尽力されました。まさに、ソン先生は、ベトナムの大学における日本語教育の第一人者です。

また、1987年（昭和62年）には、従来の通訳クラスに加えて、「対外経済日本語」「経営管理日本語」「ビジネス日本語」などの経済専門の日本語クラスが開始されました。このことは、後の日系企業のベトナム進出に大きく貢献するものとなりました。ソン先生は1997年（平成9年）に定年退官されましたが、その後も2009年（平成21年）まで教壇に立ち続けました。

一時、日越関係が低迷した時期もありましたが、その時期を乗り越え、約50年の長きにわたり、ハノイ貿易大学における日本語教育を支え続け、日越関係の発展にも大きく貢献されました。

Thành tích thứ nhất là sự đóng góp vào sự phát triển giáo dục tiếng Nhật tại trường đại học của Việt Nam.

Năm 1961 (Năm Showa 36) thầy đã bắt đầu giảng dạy tiếng Nhật cho các cán bộ ngoại thương tại Trường đại học cán bộ ngoại giao ngoại thương, tiền thân của Trường Đại học ngoại thương Hà Nội. Đây là chương trình đào tạo tiếng Nhật đầu tiên được tiến hành tại một cơ sở giáo dục đại học tại Việt Nam. Thầy Trần Sơn là sinh viên khóa cao đẳng đầu tiên của trường và cũng bắt đầu học tiếng Nhật từ thời điểm đó.

Năm 1971 (Năm Showa 46), chuyên ngành đào tạo tiếng Nhật được chính thức thiết lập và thầy Trần Sơn đã được bổ nhiệm là Trưởng khoa tiếng Nhật đầu tiên của trường. Thầy đã nỗ lực hết sức mình để nâng cao chất lượng giảng dạy tiếng Nhật bằng việc mở nhiều lớp học như "Lớp phiên dịch tiếng Nhật", "Lớp học tiếng Nhật thương mại" vv... Người cũng có mặt tại buổi lễ ngày hôm nay là Thầy FURUTA Motoo, hiệu trưởng Trường Đại học Việt – Nhật cùng với các giáo

viên người Nhật được cử đến từ Nhật Bản đã đồng hành với Thầy Trần Sơn nỗ lực không ngừng để nâng cao chất lượng giảng dạy tiếng Nhật cũng như xây dựng các tài liệu giảng dạy. Thầy Trần Sơn chính là người đi đầu trong công tác giảng dạy tiếng Nhật ở bậc đại học của Việt Nam.

Hơn nữa, vào năm 1987 (Năm Showa 62) bên cạnh lớp phiên dịch tiếng Nhật vốn có, các lớp tiếng Nhật chuyên ngành kinh tế như "Tiếng Nhật Kinh tế Đối ngoại", "Tiếng Nhật Quản trị Kinh doanh", "Tiếng Nhật Thương mại" đã được khai giảng. Điều này đã góp phần không nhỏ thúc đẩy các doanh nghiệp Nhật Bản đầu tư vào Việt Nam sau này. Thầy Trần Sơn đã nghỉ hưu năm 1997 nhưng thầy vẫn tiếp tục công tác giảng dạy đến năm 2009.

Đã có lúc quan hệ Nhật - Việt tạm thời bị chùng xuống nhưng vượt qua khoảng thời gian đó trong khoảng 50 năm tiếp theo công tác giảng dạy tiếng Nhật tại Trường Đại học Ngoại thương vẫn tiếp tục được hỗ trợ, điều đó đã đóng góp rất lớn vào sự phát triển quan hệ giữa hai nước Nhật Bản và Việt Nam.

第二の功績は、日本語教育を支えた教材を数多く作られたことです。

1980年前後（昭和50年代）、物資が窮乏して教科書を作成できない状況にありました。当時、板書を移すノートがなく、たばこの箱の裏に書き取る学生もいたそうです。そのような厳しい状況の中、ソン先生は日本ベトナム友好協会に依頼し、「貿易大学の日本語教科書」を東京で印刷してベトナムに持ち込むなど、教材の確保に奔走されました。この「貿易大学の日本語教科書」は、その後もハノイ貿易大学で愛用され続けることになりました。

1980年（昭和55年）以降、日越関係の低迷により、日本語を学ぶ学生や授業そのものが大幅に減った時期には、ソン先生は様々な教材開発・作成に取り組み、「ベトナム人向けの日本語文法」や「漢字学習の秘訣」などを作成されました。これらの教材は、今でもハノイ貿易大学日本語学部の学生に無料配布され、使用されています。

質の高い教育を行うには、優れた教材が不可欠です。今も使用されている質の高い教材は、ソン先生の長きにわたる苦勞と尽力によるものです。

Thành tích thứ hai là Thầy Trần Sơn đã xây dựng được rất nhiều tài liệu hỗ trợ cho công tác giảng dạy tiếng Nhật.

Vào khoảng năm 1980 (Năm Showa 50) do nguồn cung cấp vật tư khan hiếm nên đã không thể in ấn được tài liệu học tập. Khi đó vì không có vở nên đã có học viên phải tận dụng mặt sau của hộp thuốc là để ghi chú bài giảng trên lớp. Trong hoàn cảnh đầy khó khăn đó, Thầy Sơn đã đề nghị Hội Hữu nghị Nhật - Việt in cuốn "Giáo trình tiếng Nhật của Đại học Ngoại thương" ở Tokyo rồi chuyển về Việt Nam, đồng thời cố gắng hết sức giữ gìn tài liệu giảng dạy. Cuốn "Giáo trình tiếng Nhật Đại học Ngoại thương" mãi về sau này vẫn được các thầy trò và sinh viên nhà trường yêu quý và sử dụng tại trường Đại học Ngoại thương.

Sau năm 1980 (Năm Showa 55), vào thời điểm mà số lượng học viên tiếng Nhật và giờ học tiếng Nhật giảm đáng kể do mối quan hệ Nhật - Việt đi xuống, Thầy Trần Sơn đã dành tâm huyết xây dựng và phát triển nhiều tài liệu giảng dạy khác nhau. Các tài liệu như "Ngữ pháp tiếng Nhật dành cho người Việt", "Mẹo học chữ Kanji" vv.. đã ra đời. Các tài liệu giảng dạy này cho đến nay vẫn đang được sử dụng và phát miễn phí cho sinh viên khoa tiếng Nhật của trường Đại học Ngoại thương.

Để có được chất lượng giảng dạy cao thì tài liệu giảng dạy tốt là điều không thể thiếu được. Những tài liệu giảng dạy có chất lượng tốt hiện vẫn đang được sử dụng là thành quả của những nỗ lực và dày công nghiên cứu của PGS.TS Trần Sơn.

第三の功績は、優秀な日本語人材を育成してこられたことです。

ソン先生は、本日ご出席いただいているハー先生（二代目同大学日本語学部長）・ハオ先生（三代目同学部長，ドンドー日本語センター校長）、ナムディン日本語日本文化学院長のファム・フー・ロイ先生など、現在、ベトナムの日本語教育界で活躍されている多くの優秀な人材を育てられました。

ハノイ貿易大学は、1961年（昭和36年）の日本語教育開始以来、約60年間で実に多くの日本語人材を輩出しました。ソン先生が育てたたくさんの卒業生が、ベトナム・日本それぞれの政府関係機関、教育現場、企業、通訳など、多くの分野で活躍されており、現在の日越関係を支えています。

Thành tích thứ ba là sự đóng góp của Thầy Trần Sơn trong công tác đào tạo nguồn nhân lực tiếng Nhật ưu tú.

Thầy Trần Sơn đã góp phần đào tạo rất nhiều nhân lực ưu tú, những người đã và đang hoạt động tích cực trong lĩnh vực giáo dục tiếng Nhật tại Việt Nam, trong số đó có các thầy cô cũng đến tham dự buổi lễ ngày hôm nay là Cô Nguyễn Thị Bích Hà - Trưởng khoa tiếng Nhật thế hệ thứ hai, Thầy Nguyễn Văn Hảo - Trưởng khoa tiếng Nhật thế hệ thứ ba, còn có Dịch giả Phạm Hữu Lợi - Giám đốc Trung tâm ngôn ngữ và Văn hóa Nhật Bản tại Tp.Nam Định.

Trong 60 năm qua kể từ khi bắt đầu đưa tiếng Nhật vào giảng dạy năm 1961 (Năm Showa 36), Trường Đại học Ngoại thương đã đào tạo được rất nhiều thế hệ học viên biết tiếng Nhật. Rất nhiều sinh viên của Thầy Sơn đang giữ những vai trò quan trọng trong các cơ quan chính phủ, các cơ sở giáo dục, doanh nghiệp và làm công tác phiên dịch vv.., góp phần củng cố mối quan hệ giữa Nhật Bản và Việt Nam.

2023年、日本とベトナムは、外交関係樹立50周年を迎えます。政治、経済、文化・スポーツなど、日越関係のフィールドは多岐に渡りますが、その根底にあるのは人と人、まさに「ハート・トゥ・ハート」、心と心のふれあいです。互いをリスペクトし

ながら切磋琢磨し、支え合っていく。日本とベトナムは対等なパートナーであり、友人です。

両国の関係は、無限の可能性を秘めています。未来の日越関係を担う若い世代の育成に、引き続きご支援賜れば幸いです。

Năm 2023, Nhật Bản và Việt Nam sẽ kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước. Quan hệ giữa hai nước được phát triển trên nhiều lĩnh vực như chính trị, kinh tế, văn hóa, thể thao nhưng trên hết nền tảng của mối quan hệ này là quan hệ giữa con người với con người hay nói đúng hơn đó là quan hệ thấu hiểu và gắn kết “từ trái tim đến trái tim”. Cùng nhau nỗ lực hướng đến sự phát triển, cùng trau dồi rèn giũa, hợp tác và hỗ trợ lẫn nhau. Nhật Bản và Việt Nam là đối tác và bạn bè bình đẳng.

Khả năng phát triển mối quan hệ giữa hai nước là không giới hạn. Chúng tôi rất mong Thầy Trần Sơn và các Quý vị sẽ tiếp tục hỗ trợ cho sự nghiệp đào tạo thế hệ trẻ, những người sẽ gánh vác tương lai của mối quan hệ giữa Nhật Bản và Việt Nam.

最後に、チャン・ソン先生、ご参加いただいた皆様の御健勝、日本語教育の益々の発展、日越関係のさらなる緊密化を祈念し、私の挨拶とさせていただきます。

Cuối cùng, tôi xin gửi lời chúc sức khỏe đến PGS.TS Trần Sơn và toàn thể quý vị. Chúc sự nghiệp giáo dục tiếng Nhật ngày càng phát triển, chúc mối quan hệ giữa Nhật Bản và Việt Nam ngày càng khăng khít.

Xin trân trọng cảm ơn.